

Stuk 34A

Bestuurlijk overleg Voorjaarsbesluitvorming glastuinbouw

15 – 04 – 2025

Aanleiding

In het BO GTB van 14 februari is gesproken over een samenhangend pakket voor de glastuinbouw waarbij de Ambitie uit het Convenant Energietransitie Glastuinbouw wordt nagekomen en de onzekerheid ten aanzien van ETS2 en de bijmengverplichting groen gas wordt geadresseerd

Op basis daarvan heeft het kabinet verschillende mogelijkheden onderzocht om dit voorjaar tot een besluit te komen waarmee duidelijkheid geboden kan worden. Vandaag bespreken we graag het voorjaarsbesluit.

Besluit

Vanwege het brede belang van de bijmengverplichting voor een robuust toekomstig energiesysteem, het verdienvermogen en stikstof- en methaanreductie in de landbouw en het aanbod van duurzame CO2 gaat het kabinet door met de reeds afgesproken bijmengverplichting. Om tegemoet te komen aan de lastenstijging wordt de verplichting wel verlaagd (met 25%) en pas vanaf 2027 ingevoerd. Daarbij stelt het kabinet zichzelf de voorwaarde dat de glastuinbouw volledig gecompenseerd wordt voor de extra lasten met staatssteungoedkeuring* én stelt het 200 mln uit het Klimaatfonds beschikbaar voor randvoorwaarden om de glastuinbouw verder te helpen in de transitie met o.a. warmte en betaalbare elektriciteit. Dit randvoorwaardenpakket wordt verder uitgewerkt met de sector en met Prinsjesdag 2025 gepresenteerd.

Omdat de glastuinbouw niet uitgezonderd kan worden van ETS2 wordt het CO2-heffingssysteem per 2027 vervangen door een ETS2 opt-in, waarvoor de sector ook gecompenseerd wordt tot de hoogte van het nieuwe tarief voor de CO2 heffing die nodig is om het 2030 restemissiedoel van de sector (4,3 Mton) met voldoende zekerheid te halen (42,5 EUR/ton CO2, definitieve doorrekening in augustus). Bij uitzondering wordt voor de glastuinbouw binnen de SDE voor bestaande projecten niet gecorrigeerd voor de ETS2 opt-in, omdat bedrijven hier rekening mee hebben gehouden bij het aanvragen van subsidie.

Ruim voor 2030 gaat het kabinet in gesprek met de sector over nieuwe afspraken voor na 2030 om de balans in stimuleren, normeren en beprijzen voort te zetten.

* In april 2026 wordt geëvalueerd of de uitgewerkte compensatie redelijk en tijdig is. Als de voorgestelde compensatie niet uitgevoerd kan worden komt er een alternatieve vorm van compensatie voor de sector en als er geen alternatief kan worden gevonden dat voldoende bedrijfsspecifieke compensatie biedt zullen de afspraken worden heroverwogen

Uitwerking van de verschillende elementen

In lijn met bovenstaand besluit dienen de volgende elementen komende maanden, richting Prinsjesdag 2025, verder uitgewerkt te worden.

- **Tariefstudie:** Het convenant is gericht op een economisch rendabele en klimaatneutrale sector in 2040, met een 2030 restemissiedoel van 4,3 Mton. Volgens de KEV 2024 van het PBL ligt de sector nog niet op koers het sectordoel te halen (5,8 Mton, met een gat van 1,5 Mton). Er is een verschilstudie gemaakt door Berenschot Kalavasta. De tariefstudie is op basis van deze analyse geactualiseerd. De conceptresultaten resulteren in een verhoging naar 42,50 EUR/ton CO2 in 2030. Deze tariefstudie zal in de komende maanden worden gefinaliseerd aan de hand van de genomen principe-besluiten.
- **Bijmengverplichting:** De bijmengverplichting is in den brede belangrijk voor een robuust toekomstig energiesysteem, voor warmtelevering in de gebouwde omgeving, voor verdienvermogen, stikstof- en methaanreductie in de landbouw en voor aanbod van duurzame CO2. Het wetsvoorstel gaat daarom door, maar wordt op twee punten bijgesteld

om lasten te verlagen (halvering): 1) verlate invoering per 2027 en 2) reductie van verplichte hoeveelheid bij te mengen groen gas met 25%. Indien de convenantpartners voor de zomer gezamenlijk tot een beter alternatief komen voor de bijmengverplichting met eenzelfde doelbereik in den breedte (inclusief opschaling groen gas) dan kan daar over nagedacht worden. Parallel worden vervolgstappen in het wetstraject genomen (advies Raad van State, verzending aan Tweede Kamer) zodat er geen verdere vertraging optreedt.

- **Compensatie:** De sector wordt volledig gecompenseerd voor de bijmengverplichting en voor de ETS2 opt-in tot de hoogte van het nieuwe tarief voor de CO2 heffing die nodig is om het 2030 restemissiedoel van de sector (4,3 Mton) met voldoende zekerheid te halen. De benodigde hoogte van het tarief (concept 42,5 EUR/ton CO2) en de daarbij aansluitende compensatie wordt richting augustus definitief doorerekend. Hierbij wordt in ieder geval verder gewerkt aan 1) het afschaffen van de CO2-heffing per 2027, 2) de oprichting van een kostencompensatieregeling per 2027, en 3) fiscale compensatie via de energiebelastingtarieven voor de glastuinbouw. Om oog te houden voor het staatssteunproces dat doorlopen moet worden voor compensatie, wordt uiterlijk in april 2026 geëvalueerd of de uitgewerkte compensatie redelijk en tijdig is. Indien dit niet het geval is, komt er een alternatieve vorm van compensatie voor de sector en als er geen alternatief kan worden gevonden dat voldoende bedrijfsspecifieke compensatie biedt zullen de afspraken worden heroverwogen.
- **Randvoorwaarden:** Het kabinet vindt het belangrijk dat de randvoorwaarden voor verduurzaming voldoende op orde zijn. Hiervoor is o.a. de SDE een belangrijk instrument voor de glastuinbouw. De komende jaren kan de glastuinbouw ook weer gebruik maken van de SDE++. In de VJN is voor 2026 een openstellingsbudget van 8 miljard euro overeengekomen. Bij uitzondering wordt voor de glastuinbouw binnen de SDE voor bestaande projecten niet gecorrigeerd voor de ETS2 opt-in, omdat bedrijven hier rekening mee hebben gehouden bij het aanvragen van subsidie. Daarnaast stelt het kabinet, aanvullend aan de volledige compensatie van de overshoot, 200 mln uit het Klimaatfonds beschikbaar voor randvoorwaarden. In overleg met de sector wordt hiermee een randvoorwaardenpakket verder uitgewerkt, o.a. voor warmte en betaalbare elektriciteit. Dit randvoorwaardenpakket wordt met Prinsjesdag 2025 gepresenteerd.

Vervolg

Indien nadere toelichting komende dagen gewenst is dan gaan LVVN, KGG en FIN daar graag op in. De voorjaarsnota wordt deze of volgende week met de Kamer gedeeld. Gezamenlijk met de convenants-partners gaan we daarna graag in gesprek over bovenstaande elementen om verder uit te werken. Ruim voor 2030 gaat het kabinet in gesprek met de sector over nieuwe afspraken voor na 2030 om de balans in stimuleren, normeren en beprijzen voort te zetten.